

Leif Sandahl

1992-06-25

R620-936/92

1992-04-01

92-1152

Justitiedepartementet

103 33 STOCKHOLM

Remiss angående polis i glesbygd

Sammanfattning

Räddningsverket instämmer i rapportens krav på samhällsservice för människor i glesbygd och anser att samhällets olika organ måste öka samverkan över sina traditionella verksamhetsområden för att effektivt ta till vara samhällets resurser. Verket bearbetar liknande frågor med anknytning till räddningstjänsten och ser fram emot att fortsättningsvis medverka i utformningen av de försöksverksamheter som föreslås i rapporten när och om dessa kommer till stånd.

Allmänt om Räddningsverkets tidigare bearbetning av glesbygdsfrågor

Riksdagen har i motioner uppmärksammat frågor med anknytning till räddningstjänst i glesbygd. Inom Räddningsverkets ansvarsområde har de särskilda förutsättningar som gäller för räddningstjänsten i glesbygd bearbetats genom att olika lokala försöksverksamheter initierats och genomförts. Verket har i första hand knutit kontakter med kommunala räddningstjänster och t.ex. genomfört försök med att öka förekomsten av brandvarnare. Allmänheten i ett antal glesbygdskommuner har också erbjudits och fått självskyddsutbildning.

I samarbete med socialtjänsten i Sollefteå kommun pågår försök hos äldre/rörelsehindrade personer med särskilda brandvarnare som genom koppling till telefon också larmar grannar.

Dessutom har nyligen försöksverksamhet startats i Torsby kommun. Räddningstjänsten skall också rycka ut på alla akuta ambulanslarm i de orter och områden där räddningstjänsten har möjlighet att anlända före en ambulans. Under hösten planeras samarbete med Röda Korset med syfte att ge självskyddsutbildning i sjukvård till en stor del av de boende i kommunen.

Verket har också i Rådet för räddningstjänst fört fram mer övergripande samverkansförslag. Räddningsverkets förslag har presenterats i en idéskiss "gränslöst samarbete". Textmaterialet bifogas som bilaga till denna skrivelse.

Avsnittet 2 Allmänt om polisverksamhet i glesbygden

I rapporten behandlas vilken servicenivå som kan vara skäligen för polisverksamhet. Utryckningstider uppemot en timme är ofta ett faktum och torde i framtiden knappast minska med dagens utveckling av resursbehoven till tätbebyggda områden.

Räddningstjänsten i Sverige har en relativt väl täckande ytgeografisk spridning och en hög grundberedskap dygnet runt. Av landets ca 830 brandstationer med beredskapsstyrkor finns mer än 700 brandstationer som bemannas med deltidspersonal. Utryckning från en station med deltidspersonal kan normalt alltid ske inom 4-7 min. Huvuddelen av dessa brandstationer ligger i glesbygdsområden eller i mindre orter där ofta väntetider på polis kan uppgå till $\frac{1}{2}$ -1 timma.

I samband med olyckor i glesbygd måste ofta räddningspersonalen agera också utanför sitt egentliga fackområde i väntan på att polis kommer till platsen. Flertalet räddningstjänster i landet har för verket påtalat olägenheten att i samband med räddningsinsatser behöva ha långa väntetider på platsen p.g.a. att polisens utryckningstider kan överstiga en timme. Räddningsverkets anser att dessa olägenheter som räddningstjänsten ställs inför är otillfredsställande.

Avsnittet 3 Modeller för polisverksamhet i glesbygd

I avsnittet behandlas arbetsuppgifter för olika samhällsorgan i vilka polis kan komma att delta. Räddningsverket anser att det finns goda möjligheter att ytterligare öka samverkan mellan polis, räddningstjänst och akutsjukvård i utryckningsverksamheten och att en utveckling t.o.m. i högre grad än vad som framkommer i rapporten är angelägen.

Avsnittet 5 Lokal- och utrustningsfrågor

Möjligheten att samutnyttja fordon, lokaler, etc med annan samhällsverksamhet bör framhåvas.

Avsnittet 6 Biträde med polisverksamhet i glesbygden

Avsnittet belyser möjligheten att andra utför polisiära uppgifter på uppdrag av polisen till dess att polis kommer till platsen. Räddningsverket ser många fördelar i ett sådant utnyttjande av samhällets beredskapsresurser. Det bör dock framhållas att det kan vara av stor betydelse av rättssäkerhetsskäl för den enskilde men också för personalen som utför uppdraget, att det framgår i vilken funktion som personalen uppträder. Särskilt kan så vara fallet om det blir aktuellt att agera i samband med vålds- eller hotsituationer.

Krav på utbildning för personal som skall delta förutsätts i rapporten. Räddningsverket instämmer i att erforderlig utbildning måste ske, men vill också starkt betona att sådan utbildning med fördel anpassas så att förutsättningarna för ömsesidig samverkan vid insatser förbättras.

Det bör således vara möjligt att t.ex. polis eller ordningsvakter deltar i andra uppgifter än rent polisiär verksamhet. Bl.a. bör dessa kunna bistå vid en räddningsinsats t.o.m. i högre grad och på bredare bas än vad som idag görs.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har deltagit t.f. generaldirektör Nils Olof Sandberg, beslutande, bitr. verksjurist Per-Olof Wikström samt avdelningsdirektör Leif Sandahl föredragande.

Nils Olof Sandberg
t.f. Generaldirektör

Leif Sandahl

För kännedom:
RPS, Bertil Enemo

Inom SRV:
GD
Rst
Aj